

OBSAH

ÚVOD – PŘEDMLUVA KE STUDIJNÍMU MATERIÁLU	7
SEZNAM A VYSVĚTLENÍ POUŽITÝCH IKON	8
1 VYMEZENÍ SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE JAKO VĚDNÍ DISCIPLÍNY. PŮSOBENÍ SOCIÁLNÍCH SOUVISLOSTÍ. POJETÍ ČLOVĚKA V SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGII.....	9
1.1 Psychologie a její kategorizace	9
1.1.1 Hraniční psychologické disciplíny	9
1.1.2 Vývoj sociální psychologie	10
1.2 Působení psychologických souvislostí – význam sociálního prostředí	11
1.2.1 Působení různých vrstev sociálního prostředí	11
2 METODY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE – ANAMNÉZA, METODY ZACHYCENÍ PROMĚN V SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGII (PRŮŘEZOVÉ – LONGITUDINÁLNÍ), EXPERIMENT, POZOROVÁNÍ, SOCIOMETRIE.....	16
2.1 Anamnéza.....	16
2.2 Pozorování.....	17
2.3 Dotazník.....	18
2.4 Rozhovor	18
2.5 Experiment.....	20
2.6 Škálování	20
2.7 Testy	21
2.7.1 Projektivní testy	22
2.8 Rozbor a hodnocení výsledků činnosti	23
2.9 Kazuistika	23
2.10 Metody zachycení proměn	24
2.11 Sociometrie.....	25
2.11.1 Diagnostika sociálních vztahů.....	25
2.11.2 Sociometrický test.....	26
3 KONCEPTY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE. LIKERTOVA ŠKÁLA, MODEL AIDA, SÉMANTICKÝ DIFERENCIÁL. SHOSTROMOVO DĚLENÍ MANIPULACE. LASWELOVA FORMULE. SOCIALIZACE JEDINCE Z POHLEDU VYBRANÝCH TEORIÍ VÝVOJE PSYCHIKY, ZÁKLADNÍ MOMENTY V SOCIALIZAČNÍM PROCESU, PŮSOBENÍ VRSTEV PROSTŘEDÍ, SOCIÁLNÍ PODPORA	31
3.1 Koncepty sociální psychologie	31
3.1.1 Likertova škála	31
3.1.2 Osgoodův Sémantický diferenciál.....	32
3.1.3 AIDA.....	33
3.1.4 Shostromova teorie manipulace	33
3.1.5 Lasswellova formule	33
3.2 Cíl a význam procesu socializace	34
3.2.1 Koncepty procesu socializace.....	35
4 RODINA, VÝVOJ RODINY, FUNKCE, FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ SOUČASNOU RODINU. SOCIÁLNÍ SÍŤ RODINY. SOCIALIZAČNÍ VÝZNAM RODINY.	39
4.1 Rodina	39
4.1.1 Funkce rodiny.....	40
4.1.2 Výchovné styly	42
4.1.3 Hlavní prostředky výchovy	43
4.1.4 Ztížené výchovné podmínky v rodině	46

5	MECHANISMY SOCIALIZACE – SOCIÁLNÍ POSILOVÁNÍ, NÁPODOBA, IDENTIFIKACE, INTERIORIZACE A EXTERIORIZACE. PŘEVAŽUJÍCÍ MECHANISMY SOCIALIZACE DÍTĚTE, DOSPÍVAJÍCÍHO, DOSPĚLÉHO, SENIORA. VÝZNAM REFLEXE A SEBEREFLEXE V SOCIALIZAČNÍM PROCESU.....	53
5.1	Mechanismy socializace	54
5.1.1	Sociální zpevnování/posilování, podmiňování	54
5.1.2	Nápodoba.....	54
5.1.4	Interiorizace a exteriorizace	55
5.2	Jednotlivé etapy socializace	56
5.2.1	Období rané socializace (3 – 4 roky)	56
5.2.2	Období dětství (5 – 7 let)	56
5.2.3	Období mladistvých (8 – 14 let)	56
5.2.4	Období mladých dospělých (15-18 let)	57
5.2.5	Období dospělosti	57
5.2.6	Stáří.....	57
5.3	Reflexe a sebereflexe v socializačním procesu	58
6	SOCIALIZACE DOSPĚLÉHO, KULTIVACE, ZMĚNA POSTOJŮ. ÚLOHA WELLNESS AKTIVIT A AKTIVNÍ PÉČE O VLASTNÍ KVALITU ŽIVOTA V PREVENCI SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÝCH JEVŮ A V PREVENCI NEZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU. ZPŮSOBY ZMĚNY POSTOJŮ, PODMÍNKY PRO ZMĚNU POSTOJŮ U DOSPĚLÝCH.....	61
6.1	Socializace dospělého – možnosti osobnostního rozvoje klienta ve wellness.....	61
6.1.1	Výkladové modely chování klienta – východisko pro porozumění klientovi a vedení poradenského procesu ve wellness.....	61
6.2	Složky postojů.....	66
6.3	Funkce postojů	67
6.4	Měření postojů	68
6.5	Změna postoje	68
6.5.1	Teorie změny postoje – Teorie kognitivní disonance.....	69
6.6	Postoj ke zdraví a zdravému životnímu stylu	69
6.7	Utváření pozitivního postoje k pohybu a ke zdravému stravování	70
6.8	Názorový model zdraví jako zdroj postojů klienta ke zdravému životnímu stylu	70
7	KRITICKÉ MOMENTY SOCIALIZACE – SYNDROM VYHOŘENÍ A JEHO SOCIÁLNÍ DŮSLEDKY, SOCIÁLNÍ IZOLACE, ČLOVĚK V NÁROČNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH. DUŠEVNÍ KRIZE, FÁZE KRIZE, ŘEŠENÍ, OBRANNÉ MECHANISMY. PREVENCE SYNDROMU VYHOŘENÍ.....	75
7.1	Definice syndromu vyhoření	76
7.2	Druhy syndromu vyhoření	79
7.3	Příčiny vzniku syndromu vyhoření.....	79
7.4	Projevy syndromu vyhoření	80
7.4.1	Příznaky v psychické rovině.....	80
7.4.2	Příznaky v tělesné rovině	81
7.4.3	Příznaky v sociální rovině	81
7.5	Fáze projevů syndromu vyhoření	82
7.6	Faktory ovlivňující vznik a rozvoj syndromu vyhoření	86
7.6.1	Vliv pozitivních osobnostních faktorů na vznik syndromu vyhoření.....	86
7.6.2	Vliv rizikových faktorů na vznik syndromu vyhoření	86
7.7	Důsledky působení syndromu vyhoření – psychosomatická onemocnění jako důsledek působení syndromu vyhoření	87

7.8	Krise jako důsledek působení stresogenních vlivů.....	88
7.8.1	Fáze krize.....	89
7.9	Obranné mechanismy	91
7.10	Prevence syndromu vyhoření.....	92
7.10.1	Duševní hygiena	94
7.10.2	Rozvíjení osobnostních kompetencí jako u součást prevence vzniku syndromu vyhoření...	94
8	SOCIÁLNÍ INTERAKCE. SOCIÁLNÍ PERCEPCE. VYTVÁŘENÍ DOJMU, EFEKTY PŘEDPOVĚDÍ. CHYBY V SOCIÁLNÍ PERCEPCI – DŮSLEDKY PRO SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ V PORADENSKÉM PROCESU VE WELLNESS. PREVENCE VLIVU PERCEPČNÍCH CHYB NA SOCIÁLNÍ PERCEPCI A SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ.....	98
8.1	Sociální interakce	98
8.2	Sociální percepce	99
8.3	Chyby v sociální percepci.....	99
8.3.1	Vliv předpovědi na sociální komunikaci	100
8.3.2	Prevence percepčních chyb.....	101
8.4	Komunikace ve wellness	103
8.4.1	Obsahová složka komunikace	103
8.4.2	Paralingvistické aspekty projevu.....	103
8.4.3	Neverbální komunikace	104
8.4.4	Obsahové zaměření rozhovoru s klientem	105
8.4.5	Specifika komunikace při masážích.....	106
9	PŘEDSUDKY A STEREOTYPY V SOCIÁLNÍ KOMUNIKACI. KONFORMITA, JEJÍ TYPY. FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KONFORMITU. VÝZNAM KONFORMITY PŘI SKUPINOVÉM ROZHODOVÁNÍ.....	108
9.1	Předsudky a stereotypy	108
9.1.1	Prevence vzniku stereotypů a předsudků.....	109
9.2	Konformita	110
9.2.1	Faktory ovlivňující konformitu	110
9.2.2	Význam konformity při skupinovém chování	111
9.2.3	Test konformity.....	111
10	SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ. EMPATIE. AUTORITA. VÝZNAM A SPECIFIKA VYUŽITÍ AUTORITY V EDUKAČNÍM PROCESU S OHLEDEM NA VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY KLIENTŮ – DÍTĚ, DOSPÍVAJÍCÍ, DOSPĚLÝ, SENIOR.	114
10.1	Sociální chování	114
10.2	Empatie.....	115
10.3	Autorita	116
10.3.1	Autorita ve vztahu specialista – dítě a dospívající	117
10.3.2	Autorita ve vztahu specialista – klient dospělý	117
10.3.3	Autorita ve vztahu specialista – senior	118
10.3.4	Autorita a etika ve wellness při edukaci klienta	119
11	EXPERIMENTY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE – ASCHŮV EXPERIMENT. ZIMBARDŮV EXPERIMENT.....	121
11.1	Aschův experiment	121
11.2	Milgramův experiment	121
11.3	Zimbardův experiment.....	121
11.4	Bandurův experiment Panenka Bobo.....	122
12	ZDRAVÍ A NEMOC Z POHLEDU SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE. SOCIÁLNÍ PODMÍNĚNOST ZDRAVÍ A NEMOCI. MOŽNOSTI SOCIÁLNÍ MOTIVACE K UTVÁŘENÍ POZITIVNÍHO	

POSTOJE K PODPOŘE ZDRAVÍ. VÝZNAM POZITIVNÍ MOTIVACE K PREVENCI NEMOCI A PŘI PROGNOZE VÝVOJE NEMOCI	123
12.1 Zdraví.....	123
12.1.1 Způsoby ovlivňování zdraví	124
12.1.2 Složky zdravého životního stylu.....	124
12.1.3 Vliv protektivních faktorů na zdraví	126
12.1.4 Negativní vlivy ovlivňující zdraví	126
12.1.5 Názorový model zdraví/nemoci.....	127
12.1.6 Možnosti diagnostiky.....	127
12.2 Nemoc	128
12.2.1 Nemoc z pohledu sociální psychologie.....	128
12.2.2 Vliv sociálních a společenských faktorů	128
12.2.3 Postoj pacientů k nemoci.....	129
12.2.4 Diagnostika postojů k nemoci	129
12.3 Motivace	130
12.3.1 Motivační mechanismy a teorie v poradenském procesu.....	131
12.3.2 Alderferova teorie tří kategorií potřeb (E -R – G).....	133
12.3.3 Motivační procesy v léčbě.....	136
12.3.4 Transteoretický model změn	136
13 VOLNÝ ČAS A PROCES SOCIALIZACE, AKTIVITY WELLNESS VE VOLNÉM ČASE. HODNOTOVÝ SYSTÉM A JEHO VÝVOJ, POSTAVENÍ HODNOTY ZDRAVÍ A KVALITY ŽIVOTA V HODNOTOVÉM SYSTÉMU. ZKOUMÁNÍ KVALITY ŽIVOTA (ŠKÁLY QOL)	140
13.1 Volný čas a formování osobnosti.....	140
13.1.1 Sociální dimenze volného času	141
13.1.2 Sociální obsah volného času	142
13.1.3 Úkoly volného času	143
13.1.4 Volný čas a životní styl.....	144
13.1.5 Náplň volného času	144
13.1.6 Příklady vhodných přirozených aktivit ve volném čase.....	145
13.2 Hodnotový systém a jeho vývoj.....	148
13.2.2 Instrumentální charakter hodnot	151
13.2.3 Rozdělení hodnotové orientace	151
13.2.4 Zkoumání kvality života.....	152
13.2.5 Metody měření kvality života.....	152